Anul al 62-lea
4 Pagini

EXEMPLARUL 20 LEI
Taxa poştală plătită în numerar conform aprobării Dir. G-le P. T. T. Nr. 24.464/939

Nr. 3 Vineri 5 Ianuarie 1945
4 Pagini

ABONAMENTE
UNIVERSUL
PROVINCIA
Lei 1000 pe 3 luni
Lei 2000 pe 6 luni
Lei 3800 pe 12 luni
CAPITALA
Lei 1100 3 luni
Lei 2100 6 luni
Lei 4000 12 luni
AUTORITAŢI
Lei 5500 pe an

UNIVERSUL

CELE DIN URMA ŞTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ŞI TELEFONICE
REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA: BUCUREŞTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACŢIE: 3.30.15

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar:
„UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

ABONAMENTE
UNIVERSUL COPIILOR
6 l. 700-12 l. 1200 lei
ZIARUL ŞTIINŢELOR
6 l. 900-12 l. 1600 lei
VESELIA 6 l. 650-12 l.
1150 [illegible] TR. SUFLET
6 l. 500 lei
12 l. 980 lei

DIRECTOR
ION LUGOSIANU

UN PLAN DIABOLIC

Cu prilejul discursului pe care l-a rostit în faţa membrilor coloniei franceze în ziua de 1 Ianuarie, d. Sarret, delegatul guvernului provizoriu francez în România, a arătat că primejdia pentru Franţa era mai ales de a-şi pierde sufletul. Germania hitleristă aceasta urmărea: distrugerea sufletului francez. Acest plan diabolic, expus de însuşi Hitler în faimoasa sa carte este citat în lucrarea publicată clandestin sub pseudonimul „Vercors" şi sub titlul „Silence de la mer" de grupul de rezistenţă francezã. Iată pasagiul:

„Nu suntem nici nebuni, nici proşti, avem ocaziunea de a distruge Franţa şi ea va fi distrusă. Nu numai în puterea ei, dar şi sufletul ei. Mai ales sufletul ei. Sufletul Franţei este cea mai mare primejdie. Il vom putrezi prin surâsurile noastre şi prin menajamentele noastre. Vom face din el un câine târâtor".

In aceste cuvinte este cuprinsă întreaga ideologie hitleristă. Sufletul Franţei, acel suflet generos, plin de omenie, radiând în depărtări căldură şi lumină — iată ce voia Germania să distrugă pentruca să dispară contrastul izbitor cu sufletul hitlerist, primitiv, brutal, plin de instincte barbare, lipsit de orice sentiment omenesc. Naţiunea franceză trebuia redusă la un conglomerat fără viaţă proprie, lipsită de orice iniţiativă spirituală, redusă la pasivitate şi subjugată la discreţia hitleristă. Geniul francez atât de armonios împletit cu generozitatea sufletească trebuia pus în lanţuri şi omenirea lipsită de el, întoarsă la păgânism. Izvorul fecund şi nesecabil de lumină, de adevăr, de artă, de ştiinţă şi mai presus de toate de dreptate şi iubire, trebuia înfundat cu lava mistuitoare a hitlerismului. In locul lui trebuia să rămâe şi să se înmulţească pe tot globul, sinteză a sufletului teutonic după concepţia hitleristă, cuptoarele dela Maidanek, trenurile fantomă, canibalismul.

Acest monstruos atentat la sufletul naţiunilor nu l-a exercitat hitlerismul numai asupra Franţei. Pretutindeni unde a putut pătrunde cu forţa brutală sau cu forţa ipocriziei, hitlerismul a căutat să distrugă sufletul, adică ce e mai nobil, mai înălţător în om. Şi mijloacele au fost aceleaşi: minciuna, ipocrizia, menajamentele aparente care formau avantgarda celei mai odioase brutalităţi. Aceeaşi procedare a fost întrebuinţată şi la noi. E de altfel un vechi sistem german. România l-a cunoscut şi în perioada din 1914—1916 când s'a încercat prin corupţie slăbirea sufletului românesc. Hitlerismul n'a făcut decât să perfecţioneze un vechi sistem. Fiindcă el şi-a dat seama că niciodată nu va putea triumfa, oricât de violente ar fi atacurile lui, câtă vreme sufletul naţiunilor va rămâne intact şi va opune forţelor brutale, inepuizabilele lui forţe morale.

Planul german n'a izbutit. Sufletul francez nu numai că a rezistat atentatului hitlerist, dar, după cum a spus d. Sarret, el a trăit mai intens şi inima franceză a bătut cu mai multă mândrie ca ori când. Tot astfel şi sufletul românesc care, cu toată rătăcirea unora dintre români şi cu toate alternanţa între promisiuni amăgitoare şi ameninţări impertinente ale ocupanţilor hitleristi, a ştiut să se închidă în el însuşi aşteptând cu încredere ceasul liberării. Şi tot astfel, pretutindeni mobilizarea sufletelor naţionale a cucerit victoria morală asupra barbariei hitleriste.

E victoria care va reabilita în ochii generaţiilor de mâine generaţia de azi care a avut de suportat ruşinea apariţiei în timpul existenţei ei, a celui mai odios fenomen uman: hitlerismul.

I. F.

TRUPELE ROMÂNE LUPTĂ CU INDÂRJIRE ALĂTURI DE ARMATA ROŞIE PENTRU CUCERIREA BUDAPESTEI

MARELE STAT MAJOR AL ARMATEI
COMUNICAT

asupra operaţiunilor din ziua de 3 Ianuarie 1945

Trupele române, în colaborare cu forţele sovietice, au continuat operaţiunile de pătrundere în interiorul oraşului Budapesta.

Cu toată rezistenţa înverşunată a inamicului, a mai fost cucerit, prin lupte grele, din casă în casă, un nou cartier al oraşului.

In Cehoslovacia, trupele noastre de munte au câştigat poziţii importante în regiunea dela sud-vest de Luceneţ.

Pe restul frontului, activitate normală de luptă.

SANCŢIONAREA CELOR VINOVAŢI DE DEZASTRUL ŢĂRII

Proectul de lege pentru urmărirea şi sancţionarea celor vinovaţi de dezastrul ţării, proect al cărui text l-am publicat ieri, a fost întocmit de d. Lucreţiu Pătrăşcanu, ministrul justiţiei, urmând să fie discutat de partidele politice şi de consiliul de miniştri.

Aceste foruri vor avea de statornicit şi în ce priveşte creiarea unei instanţe de judecată — „tribunalul poporului" — şi în ce priveşte calificarea în sine a culpelor ce urmează a fi ispăşite de făptuitori.

In dreptul internaţional, în legile nescrise ale omeniei, reprimarea şi sancţionarea actelor de sălbătecie, de teroare, tratamentele inumane aplicate prizonierilor şi ostaticilor, actele de cruzime şi de suprimare a poporului din teritoriile în care s'a purtat războiul, însuşirea ilicită a bunurilor private sau publice, represiunile colective ori individuale, îmbogăţirea ilicită a celor cari au participat la conducerea războiului, toate acestea şi altele de acelaş fel, sunt catalogate drept crime categorice, fără scuze şi fără justificare, pedepsite deci ca atare în toate ţările lumii civilizate.

Partidele politice vor avea însă desigur propuneri de făcut, în ce priveşte înglobarea în aceleaşi categorii supuse sancţiunilor penale din proect şi a acelor vinovaţi politici, — nu dintre cei din prima linie — cari din lipsă de prevedere ori de pregătire, au luat — fără să scruteze viitorul şi logica desfăşurării evenimentelor — anumite hotărâri şi atitudini în calitatea lor de slujbaşi publici, fără însă să aibă nici direct, nici indirect vre-un amestec în ordonarea şi executarea faptelor calificate crime de război.

O crimă de drept comun şi o greşeală, cu caracter politic pot fi puse pe acelaş plan în scara sancţiunilor? Dreptatea naţională cere ca toţi demnitarii cari au greşit grav ori mai puţin grav, în executarea mandatului încredinţat, să fie puşi în situaţia de a nu mai avea niciodată posibilitatea să recidiveze, luându-li-se dreptul de a mai avea un rol de orice fel în conducerea ţării.

Dar vor putea partidele politice să admită statornicirea principiului sancţiunilor penale, care merg dela execuţia capitală până la pedepse privative de libertate pentru toate erorile politice fără o scară a discernământului şi a gradaţiei în erarhia răspunderilor?

Sunt şi alte preciziuni cari vor fi lămurite în discuţiile partidelor politice şi ale consiliului de miniştri, discuţii cari vor trebui să creeze acel acord unanim în jurul unei legi de cea mai mare importanţă pentru însănătoşirea vieţii publice şi pentru îndrumarea, pe căile noui şi solide, a politicii de înţeleaptă diriguire a intereselor permanente ale neamului românesc.

JALNICA SITUAŢIE DELA BUDAPESTA

Oraşul a fost transformat intr'un morman de ruine

Moscova, 3 (Radcr). — De pe teatrul de operaţiuni se anunţă următoarele:

După ce comandamentul german a respins ultimatumul mareşalilor Tolbukin şi Malinovski, trupele sovietice au continuat luptele în vederea nimicirii grupului inamic înconjurat la Budapesta. Bubuitul tunurilor nu încetează nici ziua, nici noaptea. Unităţile noastre care operează în părţile de est şi de vest ale capitalei ungare, înaintează metodic pas cu pas pentru a face joncţiunea. Cercul în jurul garnizoanei germane se strânge în mod implacabil. Străzile Budapestei curăţate de germani, oferă un aspect de devastare provocată de inamic. Hitleriştii au aruncat în stradă mobile din case şi obiecte de menaj. Pe cheiul Rudolf zace un morman de piane sfărâmate. Aci se afla un depozit de instrumente de muzică care era instalat într'un imobil cu patru etaje. Germanii au făcut din acest imobil un puternic punct de sprijin. Ei n'au putut, neavând timp, să care continutul depozitului în stradă şi de aceea au preferat să arunce pretioasele instrumente muzicale, pe ferestri, drept în stradă.

Viaţa comercială a capitalei ungare se concentra în partea de est a oraşului. — la Pesta. Aci se afla Bursa, băncile şi magazinele cu tot felul de lucruri. Mărfurile din magazine au fost de mult expediate în Germania. Vitrinele sunt sfărâmate, iar fumul acoperă casele unde se aflau firmele comerciale. Aceasta este opera incendiatorilor germani.

In retragere, germanii aruncă în aer, incendiază şi sfarmă totul. Dacă locuitorii încearcă să protesteze, necum să mai vorbim de rezistenţă, ei sunt suprimaţi. Centrul oraşului de deasupra Dunării este învăluit în ceaţă. Ceaţa se amestecă cu fumul şi cu praful înversunatelor lupte de stradă. Din timp în timp se zăreşe prin această perdea cupolele înaltelor catedrale. Ele apar pentru un moment, pentru a dispare din nou. De pe înălţimile dela Buda se vede ce-a mai rămas din măreţele poduri de peste Dunăre. Unul din cele mai splendide poduri de cale ferată din Europa a fost aruncat în aer de către fascişti.

Prizonierul german, lt. din formaţiunile SS, Schwabbe, la întrebarea ce i s'a pus: Cum poate fi calificată o astfel de nimicire cu sânge rece a populaţiei şi a valorilor culturale din Budapesta, a răspuns cu îndrăzneală: „Nu le-am construit noi şi nu noi o să le regretăm".

Universitatea din Budapesta a fost transformată de germani într'un puternic block-house. Luptele se dau în toată zona înconjurătoare. Soldaţii nostri se află în cerc compact, în jurul zonei universitătii. Hitleriştii care se află acolo sunt sortiţi pieirii.

In timpul când s'a dat lovitura de stat de către Szalassy, germanii aduseseră o divizie la Budapesta „pentru mentinerea ordinei". In momentul de faţă, această divizie opune o înversunată rezistenţă unităţilor noastre atacatoare. Inamicul declanşează nenumărate contraatacuri în diferite sectoare la cari, în mod obisnuit, participă trupe dela o companie până la un batallon de soldaţi, secondate de care blindate şi de tunuri autopropulsate. Nici o tentativă de a germanilor de străpungere pentru ieşirea din încercuire, n'a reuşit. De fiecare dată inamicii trebue să se retragă părăsind pe teren cadavre de ofiţeri şi soldaţi, precum şi material nimicit.

Germanii au minat din belşug blocuri întregi de case din oraş. Trupele de geniu sovietice lucrează în condiţiuni extrem de penibile. Ele au scos şi au făcut nevătămătoare zeci de mii de mine puse de germani în pivniţele caselor, la încrucişare de străzi, dealungul trotuarelor şi în apropiere de poduri.

Astăzi, o mare parte din oras se află în mâinile trupelor sovietice. O stradă după alta cade în mâinile armatei roşii.

❖

Moscova, 3 (Rador). — Trebuind să facă faţă superiorităţii sdrobitoare a trupelor sovietice şi mai ales aviaţiei care împiedică orice mişcare pe străzile Budapestei, germanii s'au retras în pivniţele caselor ale căror ziduri au fost aruncate în aer, creind astfel un fel de catacombe moderne.

Sălbatece lupte corp la corp se dau în ultimele refugii ale rezistenţei germane.

❖

Roma, 3 (Rador). — Papa Pius al XII-lea a făcut apel la beligeranţi pentru a se pune capăt măcelului dela Budapesta.

DELEGAŢIA ECONOMICĂ A GUVERNULUI

A HOTĂRÂT MOBILIZAREA TUTUROR MIJLOACELOR AUTO DIN ŢARĂ

Delegaţia economică a guvernului a ţinut şedinţă Miercuri după amiază, luând următoarele hotăriri:

1. Ministerele cooperaţiei şi aprovizionării au fost însărcinate să se ocupe de urgenţă cu modalitatea ajutorării şi aprovizionării populaţiei din Ardealul de Nord cu alimente şi alte articole de primă necesitate.

2. Se va legifera circulaţia produselor agricole, începându-se cu inventarierea stocurilor în vederea stabilirii disponibilităţilor.

3. S'au fixat preţuri noui pentru ovăz şi porumb.

4. Pentru remedierea greutăţilor de transport s'a decis mobilizarea tuturor mijloacelor auto existente în ţară printr'un organism unic.

5. S'a majorat dela 10 la 12% uiumul la mori, plata urmând să se facă, fie în natură, fie în bani.

6. Constatându-se că se produc unele întârzieri în predarea în bună stare a bunurilor ce urmează a fi restituite „Uniunii Republicilor Socialiste Sovietice", întârzieri cari se atribue de către cei în culpă lipsei de mijloace financiare pentru repararea acestor bunuri, delegaţia economică a hotărît să nu se acorde nicio păsuire şi nicio înlesnire, vinovaţii urmând să suporte rigorile legii.

APROPIATA INTÂLNIRE ROOSEVELT-CHURCHILL-STALIN

Washington, 3 (Rador). — *Preşedintele Roosevelt a declarat unor membri marcanţi ai Congresului Statelor Unite că se va întâlni cu d-nii Churchill şi Stalin „nu este mult timp".*

❖

Washington, 3 (Rador). — *Preşedintele Roosevelt şi-a însuşit la conferinţa de presă de Marţi declaraţia făcută în cursul aceleiaşi zile de fruntaşul majoritar din Senat, d. Alben Barkiay, în sensul că d-nii Roosevelt, Churchill şi Stalin se vor întâlni în curând, dar că el nu poate să spună ce se înţelege prin cuvintele „în curând".*

Preşedintele Roosevelt a refuzat să afirme dacă a fost fixată data acestei întâlniri.

Referindu-se la situaţia din Grecia, preşedintele Roosevelt a spus că lucrul ce pare a fi cel mai important este ca populaţia să nu piară de foame.

PROBLEMA UNEI MAI STRÂNSE CONSULTĂRI ŞI COOPERĂRI INTRE NAŢIUNILE UNITE

Washington, 3 (Rador). — *Corespondentul agenţiei „Reuter" transmite:*

Chestiunea unei mai strânse consultări şi cooperări între Anglia, Statele Unite şi Rusia a constituit tema principală a celor trei conferinţe de presă ţinute Marţi de ambasadorul Angliei lord Halifax, de d. Stettinius, ministrul de externe al Statelor Unite şi de preşedintele Roosevelt.

Această problemă, aşa cum a fost prezentată, a făcut pe mulţi ziarişti să se întrebe dacă se va recurge la vreo metodă nouă de consultări. S'a reamintit cu acest prilej că presa a fost de multe ori preocupată de ideea unui consiliu de război politic interaliat şi că această idee n'a rămas străină nici cercurilor parlamentare americane.

Rostul acestui consiliu ar fi de a da avize d-lor Roosevelt, Stalin şi Churchill asupra problemelor politice, de pildă în regiunile eliberate, aşa precum statul major militar combinat dă avize d-lor Churchill şi Roosevelt în chestiunile militare.

Rolul şi importanţa unui asemenea consiliu ar putea fi din cele mai însemnate.

Noul guvern polonez vrea să aibă relaţii cât mai prieteneşti cu naţiunile unite

Londra, 3 (Rador). — Noul guvern provizoriu polonez intenţionează să aibă „relaţii cât mai prieteneşti posibile" cu Uniunea Sovietelor, Marea Britanie şi Statele Unite.

Această intenţie a fost anunţată de d. Eduard Boleslav Osubka-Morawski, noul preşedinte al guvernului provizoriu polonez, într'o cuvântare rostită Marţi la Lublin în faţa Consiliului naţional polonez, — a comunicat postul de radio Lublin în cursul nopţii de Marţi spre Miercuri.

El a spus între altele: „La fel ca şi Uniunea Sovietelor, noi vom colabora la crearea sistemului de securitate colectivă aşa cum a fost plănuit la Dumbarton Oaks. Polonia doreşte să aibă relaţii diplomatice cu toate ţările democrate".

Generalul Rola Zymierski, comandantul suprem al armatei poloneze şi ministrul apărării naţionale, a spus la rândul său: „Armata poloneză are astăzi peste 30.000 de ofiţeri şi 15.000 de elevi-ofiţeri. In 1945 armata noastră va instrui aproximativ 50.000 de noui ofiţeri. Actualmente, există două armate poloneze cu efective complete pe picior de război. Mobilizarea s'a soldat cu un succes desăvârşit".

O DECLARAŢIE A PRIMULUI MINISTRU

Moscova, 3 (Rador). — Corespondentul agenţiei „Reuter" transmite:

Postul de radio Moscova a anunţat în cursul nopţii de Marţi spre Miercuri că d. Osubka Morawski, primul ministru al guvernului provizoriu polonez, într'o cuvântare rostită în şedinţa de Marţi seara a Consiliului naţional polonez, a declarat:

„Guvernul provizoriu al Poloniei doreşte în acest fel să aducă la cunoştinţa tuturor guvernelor şi persoanelor interesate că, în calitatea sa de singur guvern legitim al Poloniei exprimând voinţa poporului polonez şi ducând greul luptei pentru eliberarea teritoriilor poloneze ce se află încă sub ocupaţie germană, el nu va recunoaşte nici un fel de operaţie financiară sau obligaţii încheiate cu guvernul emigrat polonez din Londra".

❖

Londra, 3 (Rador). — Radio Moscova a anunţat Miercuri că delegaţii la Congresul ţărănesc din Polonia eliberată au criticat aspru guvernul polon din Londra şi au cerut ca membrii acestui guvern să fie decăzuţi din cetăţenia poloneză.

Relaţiile dintre Spania şi Statele-Unite

New York, 3 (Rador). — *Marţi seara, la Madison Square, oratorii au cerut ruperea relaţiilor diplomatice dintre Statele Unite şi Spania, fiind aplaudaţi de mii de auditori. S'a adoptat o moţiune referitoare la ruperea imediată a relaţiilor dintre Statele Unite şi generalul Franco.*

CONSILIUL DE MINIŞTRI DE MÂINE

Mâine Vineri, la orele 11 dim., se va ţine un consiliu de miniştri, sub preşedinţia d-lui general adj. N. Rădescu.

Pe ordinea de zi figurează mai multe proiecte de legi printre care: organizarea sindicatelor repunerea în drepturi a farmaciştilor evrei şi organizarea sanitară a statului.

MĂSURI PENTRU NORMALIZAREA VIEŢII IN MOLDOVA

In ziua de 2 Ianuarie 1945 s'a întrunit la ministerul afacerilor interne o comisiune, la care au luat parte d-nii miniştri subsecretari de stat D. Nistor şi Teohari Georgescu, secretarii generali, directorii generali, directorii conducători de direcţiuni şi inspectorii generali administrativi din Moldova.

Comisiunea a examinat modul de aplicare a hotărîrilor luate de Comisiunea interministerială care a cercetat la faţa locului situaţia din Moldova, stăruindu-se în deosebi asupra aplicării legii de epurăţie a funcţionarilor din Moldova, reîntoarcerea la reşedinţa lor a funcţionarilor şi familiilor lor, a populaţiei civile, aprovizionarea Moldovei cu articole de primă necesitate, a modului de utilizare a funcţionarilor angajaţi de autorităţile din Moldova, pentru a se asigura funcţionarea serviciilor publice pe tot timpul cât autorităţile legale au fost evacuate.

S'a hotărît deasemenea a se face intervenţiile necesare la toate Departamentele pentru a se găsi modalităţile de executarea hotărîrilor luate de Comisiunea interministerială în problemele ce privesc Departamentele respective.

In special se va da o atenţiune deosebită problemei aprovizionării tuturor judeţelor din Moldova cu cereale, gaz, tutun, combustibil, etc. şi organizarea transporturilor cu trenuri şi autobuze.

EXAGERĂRI

Ani de-a rândul municipalitatea a interzis categoric orice comerţ ambulant. In numele esteticei Capitalei au fost înlăturate până şi florăresele cari dădeau un aspect atât de pitoresc străzilor bucureştene. Acuma nu numai comercianţii ambulanţi, nu numai şirurile de tarabe cari dau centrului Capitalei aparenţa unui bazar de vechituri, dar grătare frig în aer liber cărnaţi, iar în faţa Universităţii sfărâie în uleiul rânced dintr'un cazan încălzit cu lemne, „gogoşi" cari în cele cinci decenii din urmă numai la „Moşi" le puteai găsi. O săritură dintr'o extremă într'alta.

Presa a subliniat campania dusă de autorităţile poliţieneşti împotriva tripourilor clandestine unde jocul de cărţi face ravagii. Tot presa anunţă că Ministerul Cultelor şi Artelor a făcut un demers pentru deschiderea cazinoului din Sinaia şi a unui „club" în Bucureşti, pentru ca din sumeie ce vor rezulta să se reclădească teatrul National.

Scopul merită aprobarea tuturor, dar experienţa a dovedit că niciodată cazinourile şi cluburile n'au servit scopurile iniţiale pentru care au fost create. Nu se pot găsi pentru reconstrucţia primului nostru aşezământ artistic, mijloace mai decente decât cele izvorâte din caniota unor cluburi de joc de cărţi?

In orice caz trebuie stabilită o linie unitară în măsurile de ordin public.

MARINA FELICITĂ PE M. S. REGELE DE ANUL NOU

Subsecretarul de Stat al Marinei a trimes M. S. Regelui Mihai I, următoarea telegramă:

Personal şi în numele Marinei Regale şi Comerciale, respectuos rog pe Majestatea Voastră să binevoiască a primi cu ocazia începutului Noului An cele mai devotate urări de sănătate şi deplină isbândă pentru gloria patriei şi pentru fericirea întregului popor românesc.

Ministru Subsecretar de Stat pentru Marină pe lângă M. R. C. Amiral ROMAN AUGUST

GENERALUL PLASTIRAS A FORMAT NOUL GUVERN GREC

Atena, 3 (Radio). — *Generalul Plastiras a reuşit să formeze guvernul. In afară de preşedinţia consiliului, el va lua portofoliile departamentelor: război, aviaţie, marina de război şi marina comercială.*

Nu se ştie cu certitudine cari sunt ceilalţi membri ai guvernului, totuşi, din izvor autorizat, s'a comunicat astăseară următoarea distribuţie a portofoliilor:

Sofiropulos, *externe.*
Sideris, *economia naţională.*
Fericlis Ralis, *educaţia naţională.*
Laianos, *agricultură şi domenii.*
Kolivas, *justiţie şi sănătate.*
General Sakelarcpulos, *comunicaţii.*
D-nii: locotenent-general Paia, Conduriotis şi Melis au fost desemnaţi miniştri subsecretari de stat la diferite departamente, iar d. Mavrocordat, subsecretar de stat la preşedinţia consiliului de miniştri.

LUPTELE CONTINUA LA ATENA

Londra, 3 (Rador). — *Corespondentul din Atena al agenţiei „Reuter" anunţă:*

Lupte din casă în casă, care au avut loc Marţi la Atena, au dat prilej trupelor britanice să ajungă dincolo de piaţa Omonia.

Cu acest prilej, 200 de elasişti au fost luaţi prizonieri, 51 au fost ucişi şi 42 au fost răniţi.

Un contra-atac dat de forţele elasiste a fost respins.

Tunurile britanice au tras în total 1.500 de proectile dela miezul nopţii de Luni şi până Marţi la ora 8.

Noaptea trecută, artileria britanică a continuat focul de hărţuire împotriva şoselelor care duc în capitală.

In prima parte a nopţii a fost observată o mare mişcare de camioane în partea de nord-est a Atenei, deţinută de elasişti.

In timpul zilei de Marţi au fost redeschise numeroase magazine în cartierele Atenei în care numărul populaţiei a crescut considerabil cu miile de refugiaţi veniţi din regiunile distruse de lupte.

Artileria britanică şi-a continuat activitatea cu intermitenţe.

Lucrările pentru îndepărtarea dărâmăturilor au şi început în câteva sectoare, dar străzile capitalei sunt încă pline de tot felul de rămăşiţe şi murdării.

CORIDORUL ALIAŢILOR SPRE BASTOGNE CONTINUĂ SĂ FIE LĂRGIT

Paris, 3 (Rador). — **Corespondentul special al agenţiei „Reuter" pe lângă cartierul suprem aliat comunică Miercuri seara:**

Coridorul aliaţilor spre Bastogne a fost lărgit la mai mult de 12 km. prin înaintarea aliaţilor la nord şi la est de oraş.

Trupele armatei a treia s'au apropiat şi mai mult de Saint Hubert, la sud-est de Rochefort, după ce patrulele care pătrunseseră în oraş s'au retras.

In apropiere de Monjoie, la umărul nordic al intrândului german, presiunea aliaţilor creşte şi aduce uşoare câştiguri.

In valea Saire, trupele aliate dela vest de Volklingen au dat înapoi pe germani, dar din valea râului Sarre spre est până la Rin, germanii dau necontenite atacuri şi desfăşoară o forţă uimitoare.

GERMANII RESPINŞI SPRE SCHAFFHAUSEN

Paris, 3 (Rador). — **O corespondenţă depe front anunţă:**

In regiunea contra-atacului german din apropiere de Volkingen, americanii au respins pe germani cu 1.500 m. către Schauffhausen, la 3 km. spre vest de Volkingen, după ce au curăţit Werheln, restabilind astfel situaţia.

★

Paris, 3 (Rador). — **De când a fost deslănţuită ofensiva pe scară mare a generalului Patton, adică de Duminică dimineaţă şi până Marţi seara, trupele americane din acest sector au înaintat cu peste 12 km.**

ROMAIN ROLLAND

O telegramă scurtă ne-a vestit ieri că Romain Rolland, marele scriitor şi dramaturg francez, a murit. Prin moartea lui, Franţa pierde pe unul din cei mai mari scriitori, care a militat din primele manifestări literare, pentru ideile de stânga.

Este laureat al premiului Nobel. S'a născut în localitatea Clamecy în 1868 şi moare în vârstă de 76 ani. După absolvirea Scoalei normale din Paris (1886), a trecut la Roma, unde a făcut studii strălucite. Doctoratul în litere şi l-a trecut cu teza „Despre originile teatrului liric modern" în 1895.

S'a făcut cunoscut prin piese de teatru de nuanţă istorică şi filosofică, din care cită muna: „Aârte", aceasta sub pseudonimul Saint-Just. Au urmat apoi: „Le triomphe de la raison" (1899), „Danton" (1901), „Le 14 Juillet" (1902), „Le teatre du peuple" (1903), „Le temps viendra" (1903), „La Montespan" (1904).

In acelaş timp a fost şi un strălucit critic de artă, excelând în neuitate studii de critică muzicală. A scris despre: „Beethoven" (1903), „Haendel" (1904), „Musiciens d'autrefois" (1908), „Musiciens d'aujourd'hui" (1908), „Voyage musical au payos du passé" (1920). Deasemeni lui îi datorăm o mangrafie despre „Michel Ange" (1905), „Vie de Tolstoi" (1911), Mahatma Gandhi" (1926).

Capodopera literară este însă acel vast şi minunat roman, apărut pare-mi-se în zece volume, „Jean Cristophe" (1905—1909), unde ni se povesteşte viaţa unui muzicant. In acest roman Romain Rolland se dovedeşte a fi un observator de aleasă substanţă psihologică, dublat de un analist de mână forte şi de un povestitor de rasă. Suflul epic pe care a reuşit să-l imprime acestui ciclu, îl situiază printre marii povestitori ai lumii.

Cartea care a întâmpinat mare ostilitate din partea multora, a fost „Au-dessus de la mêlée", scoasă în 1915, deci în timpul războiului mondial. Dealtfel de aici a început să militeze din ce în ce mai mult şi cu convingere, pentru ideile de stânga.

Dintre ultimele sale opere citãm: „Aux peuples assassinés" (1917), „Colas Brugnon" (1918), „Chérambault, histoire d'une conscience libre pendant la Guerre" (1920), „Les Precurseurs" (1924), „Le jeu de l'amour et la mort" (1925), „L'Ame enchantée" (1925-27), „Les leonides" (1928), „Essai sur la mystique et l'action de l'Inde vivant" (1930).

Romain Rolland a fost acela care l-a descoperit şi l-a ajutat pe Panait Istrati, lansându-l drept un mare scriitor, aşa cum a fost dealtfel.

Premiul Nobel l-a obţinut în 1916.

D. B.

ALTE MĂRTURISIRI ALE DOCTORULUI ASASIN PETIOT

Paris, 3 (Rador). — D-rul Marcel Petiot, despre care se spune că a omorît peste 40 femei în locuinţa sa din Rue Lesueur, a mărturisit Marţi în faţa judecătorului de instrucţie că a nimicit cadavrele arzându-le într'un cuptor din locuinţa sa.

Până acum, Petiot negase prezenţa cadavrelor în casă.

Fiind întrebat cum au ajuns cadavrele acolo, Petiot a răspuns după o îndelungată gândire:

„Despre aceasta nu ştiu nimic. Presupun că aceste cadavre au fost aduse în casa mea pe când eu eram deţinut la închisoarea din Fresnoe, de către germani. A fost un joc practic, pe care l-au jucat pe spinarea mea. Deoarece eu nu voiam să am afaceri cu poliţa, am fost silit să nimicesc cadavrele, ceeace am şi făcut".

Declaraţiile primului ministru al guvernului ungar dela Debreţin

Debreţin, 3 (Rador). — Corespondentul agenţiei „Tass" transmite:

Numeroase întruniri au avut loc Marţi în multe oraşe din Ungaria eliberată.

Generalul de divizie Bela Miklos, primul ministru al guvernului naţional provizoriu, a luat cuvântul la întrunirea ce s'a ţinut la Debreţin.

El a spus că Ungaria a fost totdeauna obiectul poftelor hrăpăreţe ale Germaniei. In războaele de eliberare purtate de Ungaria, cei mai îndârjiţi vrăjmaşi ai ei au fost germanii şi ei au continuat să rămână aşa. Germania hitleristă a dovedit acest lucru. Ea nu s'a mulţumit numai să jefuiască economia ţării, ci a distrus deasemeni suveranitatea Ungariei şi legile sale. Ea a ocupat ţara, a spoliat şi distrus valorile naţionale, transformând Ungaria într'o colonie germană.

Ungaria, a continuat primul ministru, aspiră la prietenie şi unire cu toate ţările democrate din lume şi în primul rând cu Uniunea Sovietelor, Statele Unite ale Americii şi Marea Britanie.

Ungaria vrea sincer să colaboreze cu statele vecine: Iugoslavia, Cehoslovacia şi România.

Chemăm poporul ungar, a declarat generalul Miklos, să participe la lupta naţională pentru isgonirea depe teritoriul ţării noastre a naziştilor şi a bandiţilor lui Szalassy.

Primul ministru s'a referit în încheere la problemele economice şi de securitate internă.

PREOŢIMEA FELICITĂ PE I. P. S. PATRIARH

La 3 Ianuarie, I. P. S. Patriarh, a primit în sala patriarhală preoţimea din Capitală şi pe reprezentanţii ei din ţară, veniţi să-şi exprime devotamentul faţă de I. P. S. Sa şi să-i facă urări pentru Anul Nou.

La ora 10 I. P. S. Patriarh, înconjurat de P. S. Arhierei Veniamin şi Athanasie, precum şi de PP. CC. Consilieri Referenţi, a fost întâmpinat de preoţi în armonia plăcută a cântării „Pre Stăpânul".

Preotul Eugen Bărbulescu, preşedintele soc. clerului „Ajutorul", a urat I. P. S. Patrirh ani mulţi cu pace şi-l asigură că niciodată nu va ieşi din făgaşul comandamentului creştin.

Au mai făcut urări I. P. S. Patriarh, preotul Marin Ionescu, preotul Zamfir Popescu, protopopul Posmos, preotul P. Guciuina I. P. S. Patriarh a răspuns urărilor ce i s'au făcut spunând între altele:

„Sunt foarte mulţumit că înţelegeţi să fiţi uniţi şi că faceţi evanghelizare. Cunosc bine munca PP. CC. VV. deşi lumea spune că Biserica e moartă. Procesiunea cu Sf. Moaşte ale Prea Cuvioasei Maicii noastre Paraschiva, a fost o lecţie pentru toţi. Lumea a ieşit în întâmpinare într'un număr impunător; sute de mii de credincioşi au umplut pieţele şi uliţele; au îngenunchiat în noroi şi s'au închinat cu multă evlavie. La fel s'a întâmplat pe tot drumul până la Târgul Neamţului şi până la Iaşi. La Iaşi lumea a ieşit într'u întâmpinare, cu mic, cu mare şi săruta urmele caru'ui ce transportau Sfintele Moaşte. Toată această suflare a venit nu adusă cu sila şi nici că i s'a promis ceva, ci numai din convingerea creştină, convingere pe care preotimea i-a făcut-o. Biserica e instituţia cea mai vie din ţara noastră şi aceasta este opera preoţilor.

Vă fac urări ca Dumnezeu să vă întărească şi să vă ajute ca să vă îndepliniţi opera de evanghelizare. Mi-a părut bine că voiţi solidaritatea. Unirea face puterea. Unde e unire, Dumnezeu a făgăduit să trimită pace şi prosperitate. La unire fac şi eu apel.

Vă încredinţez că totdeauna mă voi strădui să ajut Biserica şi preoţimea".